

تاک

نحوه انتخاب مهدکودک در کشورهای دیگر

آمنه ولی‌جانی*

● یکی از چالش‌های بزرگی که بیشتر والدین با نزدیک‌شدن به ماه مهر با آن روبه‌رو می‌شوند انتخاب مهدکودک استاندارد و مناسب کودکان است. استاندارد ملی کیفیت (NQS) در استرالیا، فاکتورهایی را برای آموزش و مراقبت در سال‌های اولیه کودکی و خدمات مراقبتی در این دوران به‌عنوان استاندارد تعیین کرده است که هفت حوزه کیفیتی را دربر می‌گیرد. این استانداردها به خانواده‌ها در درک بهتر از خدمات باکیفیت و در تصمیم‌گیری آنها برای فرزندانشان کمک می‌کند تا آگاهانه‌تر تصمیم بگیرند.

حوزه کیفی اول، بر برنامه درسی و اجرای آموزشی آن متمرکز است؛ توجه واطمینان از اینکه برنامه آموزشی برای کودکان الهام‌بخش، جذاب و موجب تقویت رشد و یادگیری در آنها شود. تصمیم‌گیری درباره برنامه درسی، باید به برابندها و رشد یادگیری هر یک از کودکان در رابطه با هویت آنها، پیوندشان با اجتماع، سلامت، اعتماد،بنفس به‌عنوان یادگیرنده و کارآمدی‌شان در برقراری ارتباطات کمک کند. حوزه کیفی دوم، بر حفظ کودک، سلامت، ایمنی و تقویت آن متمرکز است تا زمینه سلامت و آسایش کودک فراهم آید. همچنین فرصت‌های مناسبی برای تأمین نیازهای کودک در زمینه خواب و استراحت فراهم شود. شیوه‌های کارآمد یادم مدیریت بیماری و آسیب کودکان ترویج و اجرا شود. تغذیه سالم و فعالیت فیزیکی مناسب برای هر کودک ترویج و در نظر گرفته شود. حوزه کیفی سوم بر تضمین این مسئله متمرکز است تا محیط فیزیکی ایمن و مناسب بوده

و طبیعی از تجربه‌های غنی و متنوع برای تقویت یادگیری و رشد در کودکان را فراهم کند. فعالیتهای باز و سرپوشیده، ساختمان‌ها و اسباب و تجهیزات برای اهداف آموزشی مناسب بوده و در دسترس همه کودکان قرار گیرد. حوزه کیفی چهارم بر مسائل مربوط به کارکنان؛ یعنی انتخاب مربیان واجد شرایط و هماهنگ‌کنندگان صاحب صلاحیت باشد و باتجربه و انتخاب سرپرستان متمرکز است. کارکنان خدمات آموزشی و نگهداری بایستی بتوانند روابطی گرم و احترام‌آمیز با کودکان برقرار کنند و محیطی ایمن و قابل پیش‌بینی ایجاد و کودکان را ترغیب به مشارکت فعال در برنامه یادگیری کنند. حوزه کیفیتی پنجم بر روابط با کودکان متمرکز است. این روابط باید پاسخ‌گوینه و احترام‌آمیز بوده تا حس امنیت و تعلق را در کودکان تقویت کند. روابط پاسخ‌گوینه و احترام‌آمیز به شکل‌گیری روابط همراه با اعتماد می‌انجامد و موجب می‌شود تا کودکان احساس امنیت، اعتمادبه‌نفس و مشارکت داشته‌دند. کودکان و حقوق کودکان حفظ و از کودکان حمایت می‌شود تا با یکدیگر همکاری کنند تا از یکدیگر بیاموزند. حوزه کیفی ششم بر روابط همکاری‌گرانه با خانواده‌ها متمرکز است. این حوزه بر مشارکت اجتماعی نیز متمرکز است که خود بر ارتباط فعالانه، مشورت و همکاری استوار است و در آن روابط محترمانه با خانواده توسعه داده می‌شود و والدین در فرزندپروری حمایت می‌شوند. تخصص، فرهنگ، باورها و ارزش‌های خانواده‌ها مورد احترام قرار می‌گیرد و خانواده‌ها در تصمیم‌گیری‌های مرتبط یادگیری و سلامت کودک مشارکت می‌کنند.

*پژوهشگر مؤسسه مطالعات کودکی مدرس

تخته سفید

حق آموزش برای افراد غیرایرانی از منظر حقوقی

سیدعلی کاظمی . حقوق‌دان

و به طور رایگان در دسترس عموم باشد و آموزش و پرورش متوسطه به اشکال مختلف تعمیم یابد». از آن برخوردار نباشد از سایر حقوق بشری هم برخوردار نخواهد بود. بر این اساس آموزش به‌مثابه یک حق در منظومه حقوق بشر شناخته شد. اما آیا آموزش جزء حقوق بشر است یا حقوق شهروندی؟ تفاوت در این است؛ حقوق بشری برای هر انسانی رسمیت دارد، یعنی هر انسانی در هر گوشه جهان و در هر مکانی می‌تواند صاحب این حق‌ها باشد. اما حقوق شهروندی مبتنی بر وابستگی به یک جامعه است، یعنی فرد تنها با حضور در یک جامعه خاص می‌تواند از آن برخوردار باشد. مروری در اسناد بین‌المللی که مورد اتفاق همه یا اکثر ملل دنیا هستند، نشان می‌دهد که حق آموزش به‌مثابه یک حق بشری مطرح شده است نه حق شهروندی و مبتنی بر تابعیت.

مروری بر «حق برخورداری از آموزش» در اسناد قانونی و بین‌المللی

در ماده ۲۶ اعلامیه جهانی حقوق بشر که اولین سند حقوق بشری است، بیان شده که «هر کس حق دارد از آموزش و پرورش برخوردار شود. آموزش و پرورش حداقل تا حدودی که مربوط به تعلیمات ابتدایی و اساسی است باید رایگان باشد. آموزش ابتدایی اجباری است». در ماده ۱ و ۲ اعلامیه هم مطرح می‌شود که حقوق مندرج در اعلامیه بدون تبعیض باید برای همگان اجرا شود. در ميثاق بين‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی که مشهور به نسل دوم حقوق بشر و حقوق مثبت انسانی است، دو ماده ۱۴ و ۱۵ به حق آموزش توجه دارند. وقتی صحبت از نسل دوم حقوق بشر یا حقوق مثبت می‌کنیم منظور حقوقی است که دولت در برابر آنها تکلیفی دارد و تحقق آنها منوط به اجرای آن تکلیف توسط دولت است. برخلاف حقوق نسل اول یا حقوق منفی که تحقق آنها منوط به دخالت دولت نیست، مانند آزادی بیان، اما بحث آموزش مستلزم ایجاد مدرسه، تربیت معلم و امثال اینهاست. حق سلامت هم همین‌طور است، مستلزم ایجاد بیمارستان، تربیت پزشک، پرستار و... است و جزء حقوق نسل دوم محسوب می‌شود. بنابراین در ميثاق بين‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، ماده ۱۳ مطالب ماده ۲۶ اعلامیه را به نحو دقیق‌تری مطرح می‌کند: «دولت‌های عضو این ميثاق حق هر فرد را جهت برخورداری از آموزش و پرورش به رسمیت می‌شناسند. آنها می‌پذیرند که آموزش و پرورش در جهت توسعه کامل شخصیت و کرامت انسان و احترام فرد به حقوق بشر و آزادی‌های اساسی تقویت و هدایت شود». در بند ۲ مطرح می‌شود که «آموزش و پرورش ابتدایی باید اجباری

و به طور رایگان در دسترس عموم باشد و آموزش و پرورش متوسطه به اشکال مختلف تعمیم یابد». از آن برخوردار نباشد از سایر حقوق بشری هم برخوردار نخواهد بود. بر این اساس آموزش به‌مثابه یک حق در منظومه حقوق بشر شناخته شد. اما آیا آموزش جزء حقوق بشر است یا حقوق شهروندی؟ تفاوت در این است؛ حقوق بشری برای هر انسانی رسمیت دارد، یعنی هر انسانی در هر گوشه جهان و در هر مکانی می‌تواند صاحب این حق‌ها باشد. اما حقوق شهروندی مبتنی بر وابستگی به یک جامعه خاص می‌تواند از آن برخوردار باشد. مروری در اسناد بین‌المللی که مورد اتفاق همه یا اکثر ملل دنیا هستند، نشان می‌دهد که حق آموزش به‌مثابه یک حق بشری مطرح شده است نه حق شهروندی و مبتنی بر تابعیت.

در اصل ۳۰ قانون اساسی به حق آموزش و رایگان و اجباری بودن تحصیلات ابتدایی تأکید می‌شود. برخی معتقدند اصل ۳۰ صرفاً برای اتباع ایران است، درست است اگر تفسیر لفظی کنیم قانون اساسی در اصل ۳۰ دولت را مکلف می‌کند که صرفاً برای اتباع ایرانی وسایل و امکانات تحصیل را فراهم کند. اما اصل ۳ قانون اساسی مختص همه انسان‌هاست. اصل ۳ قانون اساسی یک مبنای حقوق بشری دارد، برخلاف اصل ۳۰ قانون اساسی که حقوق شهروندی یعنی حقوق اتباع ایرانی را مطرح می‌کند. از این جهت بند ۳ در اصل ۳ این تکلیف را به دولت می‌دهد که وسایل و امکانات تحصیل را برای همگان فراهم کند. لفظی برای همگان استفاده می‌کند که در آنجا به کار می‌برد «امکان تحصیل توسط همه اشخاص» است. در بند ۹ از اصل ۳ نیز مطرح می‌شود که تبعیض ناروا

نباید صورت بگیرد. از این جهت نمی‌توانستیم همه انسان‌هاست و همه دولت‌ها مکلف در احقاق این حق مثبت انسانی هستند. اکنون مشکلی که بر سر راه ارائه خدمات آموزشی برای اتباع غیرایرانی است. آیین‌نامه‌ای است که در بالا از آن صحبت شد و این حق را از این افراد سلب می‌کند. به نظر من سه راه‌حل برای اصلاح این آیین‌نامه وجود دارد. با اینکه آیین‌نامه در دولت اصلاح شود که البته اقداماتی در دولت در این راستا آغاز شده و امیدوارم به نتیجه برسد. یک راه آن ابطال از طریق دیوان عدالت اداری است که به‌ویژه ماده‌های دو و سه و چهار آن که مغایر با این حق مسلم در قانون اساسی و سایر قوانین عادی است، در دیوان عدالت اداری باطل شود. وقتی ابطال شود خودبه‌خود این حق برمی‌گردد. راه‌حل دیگر نیز در دست مجلس شورای اسلامی است که لایحه «حمایت از کودکان و نوجوانان» را که خود متضمن ادبیات مربوط به حق آموزش است تصویب کند که با تصویب آن لایحه خودبه‌خود این آیین‌نامه ابطال خواهد شد.

بعد از انقلاب کنوانسیون حقوق کودک در سال ۱۳۷۲ در مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید. این کنوانسیون در ماده ۲۸ حق آموزش را برای کودکان به رسمیت می‌شناسد.

ماده ۲۸ پیمان‌نامه، حق آموزش را و ماده ۲۹ حق

دیدگاه اسلام نسبت به آموزش

در نگاه اسلامی دیدگاهی فراتر از آنچه در قوانین بین‌المللی در مورد آموزش بیان شده، وجود دارد. همان‌طور که می‌دانید اولین آیه قرآن با «خواندن» شروع می‌شود، در سوره الرحمن تأکید می‌شود، به محض اینکه انسان خلقت پیدا کرده است علم آغاز شده است و علم به همه انسان‌ها آموزش داده شده است، «عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَم». این نشان‌دهنده این است که در نگاه قرآنی توجه به بحث آموزش در همه اشخاص وجود دارد. در روایات و احادیث متعدد دو به بسیار زیاد هستند، مشاهده می‌شود که به جایگاه علم، عالم، آموزش و امثال اینها چه توجهی شده است. در حدیثی از امام صادق علیه‌السلام که در کتاب منتخب میزان‌الحکمه صفحه ۴۰۰ نقل شده است، داریم که «فی قوله تعالی و لَتَصْغُرَ حَذَّكَ لِلنَّاسِ لَیْکُنَ النَّاسُ عِنْدَكَ فِی الْعِلْمِ سَوَاءً» یعنی «منظور خداوند در این آیه که می‌فرماید رویت را از مردم برنگردان آن است که مردم در بحث آموزش و علم باید یکسان باشند»؛ بنابراین نباید افراد را از آموزش منع کرد.

الزاماتی درباره حق آموزش برای افراد غیرایرانی

با توجه به نکات و الزاماتی که مطرح شد، به نظر می‌رسد رعایت چند اصل درباره حق آموزش برای افراد غیرایرانی ضروری است:

۱- اصل حق انگاری آموزش برای همه؛ باید آموزش به‌مثابه حق قابل مطالبه برای افراد مطرح باشد؛ یعنی اگر یک زمانی سیستم آموزشی کسی را از این حق محروم کرد، قابل مطالبه در مراجع قضایی باشد.

۲- رعایت اصل تفکیک تابعیت از حق آموزش؛ تابعیت میوه شوم معاهده است که دولت و ملت‌های جدید را به وجود می‌آورد و باعث شده که حق‌ها از هم تفکیک شوند. انسان‌ها از هم جدا شوند و خودش هم در قالب یک حق بشری رخ بنماید. تابعیت نباید باعث شود که حقوق بشری از بین برود.

۳- اصل تساوی کودکان ایرانی و غیرایرانی در پرداخت شهریه چه در مدارس دولتی و چه در مدارس نمونه و سایر مدارس؛ همان‌طور که برخی مدارس مبلغی را به عنوان شهریه از کودکان ایرانی مطالبه می‌کنند، از غیرایرانی‌ها نیز مطالبه کنند و در صورتی که مدرسه‌ای کاملاً رایگان و بدون شهریه است، باید برای دانش‌آموز ایرانی و غیرایرانی یکسان باشد. این اصلی است که باید در رعایت حق برخورداری از آموزش در نظر گرفته شود. اما در آیین‌نامه‌ای که مورد بحث است این حق به‌گونه‌ای دیگر دیده شده و یک نظام افتراقی برای کودکان غیرایرانی در نظر گرفته شده است.

۴- اصل دسترسی رایگان تا پایان مقطع متوسطه؛

اتباع افغان یا اتباع عراقی یا سایر برادران و خواهرانی که از کشورهای دیگر در ایران حضور دارند، باید مانند کودکان ایرانی تا پایان مقطع متوسطه دسترسی رایگان، و مناسب به خدمات آموزشی داشته باشند.

۵- اصل اجباری‌بودن آموزش تا پایان مقطع ابتدایی؛ دولت باید این الزام را ایجاد کند که هر فردی در ایران هست حداقل تا پایان مقطع ابتدایی در مدارس حضور یابد.

۶- اصل متناسب‌بودن اهداف آموزشی با مخاطب؛ همان‌طور که در اسناد بین‌المللی مطرح شده است، اهداف آموزشی به تناسبت نوع مخاطبان که ایرانی یا تبعه خارجی هستند باید متفاوت باشد. اگر فرد تبعه خارجی است باید مد نظر گرفته شود که مهاجر قانونی است یا غیرقانونی، می‌خواهد بازگردد یا می‌خواهد بماند، قطعاً فردی که می‌خواهد در ایران بماند باید آموزش‌هایش با کسی که می‌خواهد به کشور خود بازگردد متفاوت باشد.

سودوکو سخت ۲۴۸۰

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.
- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ساده ۲۴۸۰

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عده‌های بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۱	۵	۶	۲	۳	۴	۸	۷	۹
۹	۳	۸	۱	۷	۳	۶	۵	۲
۷	۴	۳	۶	۹	۱	۵	۲	۸
۳	۷	۵	۱	۴	۲	۶	۹	۸
۲	۱	۳	۶	۹	۵	۴	۷	۸
۵	۹	۷	۴	۸	۶	۲	۱	۳
۶	۸	۷	۲	۱	۹	۳	۵	۴
۴	۲	۱	۳	۵	۶	۷	۸	۹
۸	۶	۱	۳	۲	۷	۵	۴	۹

حل سودوکو

۱	۵	۶	۲	۳	۴	۸	۷	۹
۹	۳	۸	۱	۷	۳	۶	۵	۲
۷	۴	۳	۶	۹	۱	۵	۲	۸
۳	۷	۵	۱	۴	۲	۶	۹	۸
۲	۱	۳	۶	۹	۵	۴	۷	۸
۵	۹	۷	۴	۸	۶	۲	۱	۳
۶	۸	۷	۲	۱	۹	۳	۵	۴
۴	۲	۱	۳	۵	۶	۷	۸	۹
۸	۶	۱	۳	۲	۷	۵	۴	۹

جدول ۲۴۸۳

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲
۲	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲
۳	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲
۴	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲
۵	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲
۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲
۷	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲
۸	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲
۹	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲
۱۰	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲
۱۱	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲
۱۲	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲
۱۳	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲
۱۴	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲
۱۵	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲

باجناق- کم‌وزن ۱۰- درخت انگور- بردگی- اشاره ۱۱- شهرهای عرب- تنها حیوانی که اهلی نمی‌شود- سیاره زهره ۱۲- مقدور و ممکن- مدفن شاه نعمت‌الله ولی- از مطهرات ۱۳- شهری در

۱۵ ۱۴ ۱۳ ۱۲ ۱۱ ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱

۱														
۲														
۳														
۴														
۵														
۶														
۷														
۸														
۹														
۱۰														
۱۱														
۱۲														
۱۳														
۱۴														
۱۵														

جدول ۳۴۸۴ ■ طراح: ییزن گورانی

افقی:

- از نقیرش مرد و زن نالیده‌اند- پشت سر- زیاده‌روی در توصیف ۲- فشار روحی- داروی تزیینی- پیش‌قدمه مکالمه تلفنی
- پوست‌کننده- باستانی- مهلت‌دادن ۴- جان‌ها- کشف ماری کوری ۵- عروسک- مجسمه- مسافت طی‌شده در واحد زمان ۶- دریا- شور- کلمه شرط- فوت و فن ۷- گمراه‌کردن- راه باریک و سرپوشیده- دو مصراع ۸- متفرق‌کردن- واحد اندازه‌گیری سطح ۹- داروی بی‌هوشی- بازار- پنجم ۱۰- فاقد برجستگی- شکافتن قبر- از اجرام آسمانی- شخص ۱۱- دهمین سوره قرآن- ازهم‌پاشیدن- شهرستانی در استان قزوین ۱۲- اصطلاحی در بسکتبال- همدم ۱۳- متفر- تغییر متناوب- سرافرازی ۱۴- کرسنه نیست- دندان‌های نیش- کنترل دقیق ۱۵- نام چند تن از پادشاهان انگلیس بود- از کتب مهم سطوح عالی حوزه‌های علمیه- برهنه.

عمودی:

- باشگاه فوتبال ایتالیایی- دنبال‌کننده- شبانگاه ۲- درخت تسبیح- بنای تاریخی دیدنی در کلات نادری مشهد ۳- شهری در آذربایجان غربی- کهف- خوراکي از تخم مرغ ۴- تلخ- کامپیوتر قابل حمل- رابطه خویشاوندی آبا و اجدادی ۵- از مقام‌های کلیسای- دومین رود طولانی اروپا- ادبیت ۶- دفتر حساب روزانه- دارابودن- چوب خوشبو ۷- عقیده- از مرکبات- دانش ذاتی ۸- امت‌ها- زنگ جرس- پسوند شباهت- نوعی تسهیلات بانکی ۹- از دلائل پوکی استخوان-